

JUN 1 - 1944
ackn. 1/6/44

670

1-10 2 K39/33/10 £1-2-0
Dipapadi Dithaloko. 8/33 J.P.M. Malatši
Games of the Phalaborwa people. ind

Dipapadi tša bana tšeo ba di-ralokaxo ka bo bona šidi:
(1) Nonyana-nonyana-letša-molodi. Xomme yona ke papadi papadi yeo e ralokwaxo ke bana ka ntseboa mola lollwe dijo. Ke xore ngwana yo mong o tla bitswa nonyana. Xomme nonyana e tla tšala xare xa bona xore e ipihle e sa bonwe ka xe ele bošexo. Ke xona bana ba bang ba tla bitsa xore Nonyana-nonyana letša molodi. Xomme nonyana e tla fetola ka molodi xa tee. Ka xo-realo mongwe le mongwe o tla leka xo nyakela fao a kwelexo eta molodi o tšala xona. Nonyana xe e leditše molodi e swanetše xo tšala fao e leditšexo Molodi e xona ka xe mmitši a hlweile tsebe xokwa me molodi o tšalo xo tšala xona. Ke xona ba bitsi ba tla phatlalala xo tšoma nonyana xo fihlela ba e swara. Moswari wa yona o tla itumisa kudu xoba motsami yo botse. Xomme xo tla tšwa ka otee ka otee xo fihlela xo hwetswa yo eleng nonyana yo botse le motsami yo botse xare xa bona papadi ye e bapalwa ke basimane fela.

(2) Koti ya diatla ke papadi ya bana ele basimane le ba setsana. Xomme yona xo tšwa dihlapha tše pedi; elexo tša metse. Ke xore bana ba motse wo mong ba emela theko xomme wo mong byalo. Ke xona xo tšwa ngwana yo mong a tsebywaxo xoba lebelo kudu. Xomme ena o tla tšoma yo mong wa hlapha se seng. Sehlopha seo se tla morakadisa kamoka xa sanga a dutši a kitimela hlapheng sa xabo. Mme hlapha sa xabo ke soga se tšositsše ka lebelo xo tšibela xae. Xomme xe yo mong wa hlapha se tšosabaxo a ka swarwa xona bathšabi ba tla fetoloxa kamoka xo rakadisa ba bo moswari wa xabo. Xomme xo tla ba byalo xo fihlela ba bang ba tsena ka motseng. Xe ba tsene xona ba fentše bao ba setang ba fihla motseng xe barakadisiya. Xomme bao ba fentšiwexo ba bitswa xore ba letše lekoti. Ke xore ba tla lala ba eja dibōkō. Xomme xosasa ba tla hwetswa bana le maswe a dibōkō. Mme ba dumela xoba seo ke theseso. Ke xona xe koti e tšoxa xape mongwe le mongwe o swanetše xo tšosa lebelo xore a seje sebōkō.

(3) Koti ya melomo ke ya basimane le ba setsana byalo ka koti ya diatla. Xomme yona yo mong o bitsa yo mong ka leina. Xe a ka araba xothwe 'e arabetše kolōkoti. Ke xona xe motho a araba o swanetše xore nkrokro-naka-tša tlou. Xona o arabile xa botse. Ke xona yo mong le yo mong o tla bitsa moxwera wa xaxwe ka leina. Xe a ka lebaia a araba xona o tla lala lekoti a eja dibōkō.

- (4) **Kxati** ⁶⁷⁰ ke thaloko ya basetsana le basimane. ^{K34/33}
 Komme yona e ts'wa dihlopha tse pedi. Ke xore ' basimane ba bapala theko, ba-sešana le bona byalo. Komme yona ho tsomixwa thapa koba lenti. Komme ba ba bedi ba swara ka dirhla. Ke xore mongwenla ntla mongwe nhlal. Komme ka moraxo ka o tee a tsena a popela xodimo. Kxati e boa ka fase xa maoto le ka xodimo xa hloxo. Ke Kxati e ka xoti maoto xa se wena vinnapadi yo bots'e o swanetse ho ts'wa papading.
- (5) Sesase ke papadi ya basimane fela. Komme yona ena le kotsi kudu kudu. Basimane ba kwets'a letkala la sehlare yo mong a namela a dula xodimo xa lona. Komme ba bang ba sitinya. Ke mosimane a sa hwaela papadi ye o ha swarwa ke papadi mme a lesa ho swarwela sehlare xe se ya xodimo le fase ke xona a ha a wa fase mo a ka kobalaxo koba ho hwa.
- (6) Thethe ke papadi ye byalo ka sesase komme yona e bapalwa ka dinti tseo di tlemilwexo xodimo xa sehlare xoya fase mo o mothe a dulaxo xore yo mong a khoro mets'e mo namedi ho ya pele le moraxo.
- (7) Phiri e ~~swela~~ tswela lwala ngwana o tswela thisilo ke thaloko ya basimane le basetsana. Komme yo mong le yo mong o tla tsia leato laxaxwe a le lwala xodimo xa molala waxaxwe. Komme yo mong a mosala moraxo ale byalo. Komme ena ke ngwana. Ke xona ho ha tsaxa kopelo phiri e tswela lwala ngwana tswela thisilo. Komme ke ba realo ba ba bedi ba ~~ma~~ ma ho sefela ka moraxo fihla foo ba beetswexo ho fihla xona. Ka moraxo xa bao ho tla diria ba bang byalo, byalo.
- (8) Xxapi ke thaloko ya basimane fela. Komme yona ho ts'wa dihlopha tse pedi ka ho letana. Komme dihlopha tse di swere melamo kamoka. Komme ho kxethilwe mo kwele e swanets'exo ho nwa xona. Komme yona ke papadi ya kotsi kudu kudu. Ke e ka tla mothe e swanets'we ho ts'wa komme ka kokotelwa ka yona mo e mo titeho xona. Ka ho realo ke ho thibela thuruxo.

Seroto sa yona ke se: Kxapi ya manakwe-rotwe matia thsororo ya tla morula e a nwa.

Ke Kxapi ya basimane ma tswelwa ho tswa. Komme yona xe e fihlile foo ho beilwexo xothwe e nwele. Komme ke xona e tla ts'wa ya nokwa. Ke xore e tla tswa ke mothe ka o tee, mme byalo kamoka.

670

211

K34/33

9) Khupye ke papadi ye boše ya basimane le basetsana
 xape le babaxole ka mantseboa ka moraxo xa dijo.
 No bao ba baxole e bapalwa ke basadi. Xomme
 yona e bapalwa ka tsel'a ye. Motho yo mong o tla
 ba le hlopha sa xaxwe sa basetsana le basimane
 kama a rataxo. Xomme yo mong a dira byalo.
 Ke xona xo tla ba hlopha tse pedi. Xomme se se
 tlaxa xo dirwa ka ke xa somela ditxomo tsa
 xo nyala basadi. Ke xore yo moralo ke papaxo bana.
 Basimane le basetsana ke borwa baxaxwe kamoka
 Xomme o swanetse xa banyadiša kamoka la
 bona. Ngwanenya kaba Mosimane yo a dutsing
 Kxapisi le motho yo xoba papaxo bana ke yena yo
 moralo xobohle. Xomme bana ba fetana ka xo dula xa
 bona xo tlaxa xo papabona. Ke xona ba tla dula fase
 papaxo bana le bana baxaxwe. Byalo xo tla tsomexa
 lefsika leo le swanetse xo lekana xo dula ka xare xa
 seatla sa ngwana yo mong le yemong Xomme le
 sa bonwe xe a khupere seatla sa tlaxwe. Byalo
 thaloko e a thoma. Papaxo bana o tla tšia khupye ka
 seatla sa le letona Xomme bana kamoka ba otolla
 diatla xore khupye e sepele xare xa diatla tša bona.
 Ke xona papaxo bana o tla tlaxela khupe seatleng sa yo
 mong wa bana baxaxwe. Ka xo mealo ke xore bana
 kamoka di khupere le tšeo di senaxo selo. Xomme
 thaloko ya mathomo xa se ya xo direla ditxomo.
 Xomme papaxo ~~ho~~ hlopha se seng o swanetse xo tšia
 khupye ka xo thula. Ke xore o swanetse xo thula diatla
 kamoka xo sale seo senaxo le selo fela. Xe a ka thula
 seatla seo senaxo le khupye a sešo xo fetsa diatla
 tše dingwe xona khupye a ka sete a e tšia Xomme
 xothwe ke Kxoflo. Xe xo dirilwe kxotlo lebakanyana
 ba tla kwana xore byalo xo ka dirwa motse wa ngwana.
 Byalo thaloko ke ye sora kudu. Xomme xo tla bewa
 melao xore xe ngwana yo o anaxo nayo a sete
 a kromanthusa diatla. Xape ngwana yo mong le
 yo mong o swanetse xo hlonama a sete a supa
 koba khupye ena le yona koba a owa. Xe mothudi
 a ka thula seatla seo khupye eseng nana yo anaxo
 nayo a letse kromo ka pela pela. Xe a diexa
 kromo e hwile xa e pal phele. Ke xore xo xo a dirwa
 kromo. Ke xona yo anaxa le khupye o swanetse xo
 fetola mothudi yo phaso ka xore moo. Xomme
 kromo ya mathomo ke selepe sa xo axa motse wa
 ngwana. Kromo ya bobedi ke ya xo axa lesaka la

dikxomo. Kxomo ya barara ke mpya ya matse. Byalo ngwana a ka nyatlelwa some la dikxomo le kxomo ka e tee xore xo fela mothako koba monyalo. Kxoma mothudi o swanets'e xo somisa maxpola wa xaxwe xa botse xore a tse Khupye ka pela xore a direle bana ba xaxwe matse. Xe kxomo e tla xo fihla lesome le matsi o tee ngwana wa mathomo o nyets'e Masadi. Xomme xo tlo ya byalo byalo xo fihlela bana kamoka ba felela xo nuadiwa.

Xe mothudi a ka thula diatla koba seatla seo ka Khupye elang xon xosona la ntala xona o tla tse'a Khupye. Xe a ka phisa a thula lešele kxomo e tla tla. Xe ngwana yo mong a ka bonara a kxomants'e diatla xona mothudi mothudi o tla swara diatla tse pedi. Ka xo reale Khupye e tla tloxa xo seklopha seo sa atla tsa xo swarwa. Mothudi moxong o hwets'a Khupye ka xo dira maano. Ke xore o swanets'e xo boledisana le bana bao Khupye elang diatlang tsa bona ka tsela ya xo makats'a. Moxong o tla bolela le ngwana yo mong xore Khupye ena le ena. Ka xo reale ngwana e tla tse'a a supa ka sefahloxo xore ke there's Khupye ena le ena. Ke xona papaxo bana bao Khupye elang diatlang tsa bona o swanets'e xo tloxa bana ba xaxwe kamoka xore yo mong le yo mong a sete a supa koba Khupye ena le ena tsa abwa. Mothudi o some byalo ka sedupe xe a nyaka Khupye. Xomme o laola ka diatla. Ke tse xe mo' diatla di tswets'e ntle tsa bana kamoka o tla laola ka diatla tsa xaxwe mo xolong Khupye. Mothudi o tla tse'a diatla tsa xaxwe a

① Diketō ke papadi' ye basetsana fela. Xomme yona e
bapalwa ke basetsana ka ba bedi xoba ba barara. Papadi e
bapalwa ba dutsi' fase ba axile lesakana mo xare xa
bona xona le seketi' xoba sekhodu. Xomme seketi'
seo sena le dihxarwana tšeo di letanexo babapadi.

Mo papading ye yo mong le yo mong o tla somela
ke hwetsä bana ba bantsi' ka xo phala ba bang.

Ke xona yo mong le yo mong o tla itukisa xore
a seke a phalalwa xoba a fetwa ke yo mong ka
bana. Ke xona diketō' elexe dingetyana tsä pitsä ya
letsäpa di' tla thselwa ka xare xa seketi'. Xomme moketō'
ke bana ba morollwa. Moheti' a ka nyaka moketō'
wa xaxwe kamo a kxonaxo xore xe a sa hwetsä
bana a belaela ka moketō'. Ke bana ba loketswe ka
xare xa seketi' mothomni o tla thoma ka xo belats'
moketō' xodimo. Xomme xe a reala seatla se tla
tšea diketō' ka xare xa seketi' xo di ntsä ka
kxarwana ya xaxwe, xomme seatla se xomole
motaxo xo kaba moketō' o seso' xo wa fase. Ka
petšo ya bo bedi seatla se basetsä diketō' ka sekoting
xore xo säle ka e tee ka ntle seatla seba se kabile
moketō' o seso' xo wa fase. Ke xona moketō' o hwedi-
tsä ngwana ka o tee. Ke moketō' o ka wa fase xoba
diketō' tsä šola ka ntle xoba xo ya ka xare kamoka
xona moketō' o paletswe o tla šielä yo mong.

Xomme lentšä o lere o kxakxotši. Ke xore o paletswe
xo dirä ngwana. Ke moketō' a paletswe o tla saxwa
ke baxwera baxaxwe bao a bapalaxo nabo.

Kele yo a tšexo bana ba bantsi' o tla tšobywa
xoba ke moketō' wa matxanthe. Ke xona o tla tšobywa
ke baxwera baxaxwe xore ke mothe yo a tšexa diketō'.

Moruba ke thalokō' ya banna le masoxana. Xomme
xona le moruba wo eleng thalokō' ya basimane.

Ke xona thalokō' ya pale elexo ya banna ke moruba.

~~Principal's Suggestions - Wentz van Hoof~~

Thalokō' ya bobedi ya basimane ke semeē. Xona le
phapang xare xa moruba le semeē. Moruba o sepela ka
matšopa a mane ka xo lebana. Semeē ke matšopa a
mabedi fela. Moruba o thewa ke dihlopha tsē pedi tsä
batho Mo xo matšopa xoba mahodu a mane a tsäwa ripa
tsē pedi. Ke xore yo mong le yo mong ona le tsä
xaxwe dithuba. Ke xona o tla disomisa xwe di fetšä
tsä yo mong ka xo hlaba. Dithuba di dirwa ka bana
ba morula. Ke xona dithuba mathomong di. Ha dula

Ka pedi ka pedimo sekoting. Mothomo ke yo o a fatšaxo pele xo hlabetša xoba xo lobela dithuba ka sekoting.

Xe mothi are ke hlabile o-ra-xe a tšere dithuba tša yo mong. Ke xona xe xo hlabana xo fela yo mong le yo mong o ha tša dithuba tša xaxwe xore di tle di xone xo hlabana xape. Ke xona dithuba di tla fela ka xo hlabana. Dithuba di na le maina a tsona

(1) Tōka ke xore thuba ka e tee sekoting, (2) Pedi ke xore di pedi (3) Tharō 4 Mare

byalo byalo. Xape xona le moraso. Le se xōtšo. Xona le letšo ke xore dithuba tšō mši sekoting se tee.

Xo phala ke xe mothe a feditšē dithuba tša dipedi xoba ditharō xo sōtšē ditōka fela. Moruba ke thalotšō ye botse fela e dira ke xo pta banna xo ya medison, xe ba setšē bathamile moruba.

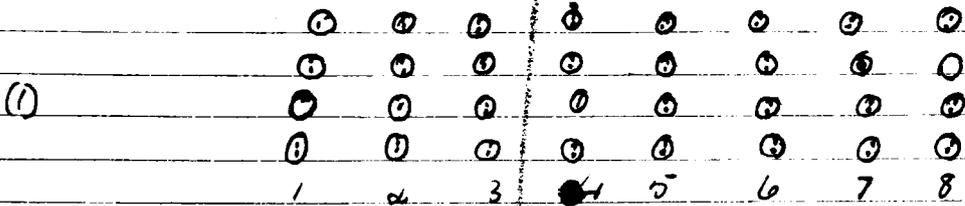
Moruba o thewa ka dithelōtšō tša batho banna ba kabaxo dihlopa ka xona.

Mothi wa moruba o sita banna ba mothikile.

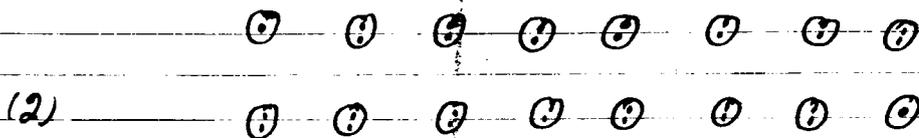
Xomme o tla kwa a ke feta are - Tswii Tswii la maanya pudi ke rōle ke anya pudi ya nthaxa indamo, ke tla ke pelo ka falatšā mafsi.

Xomme yo mong are keile ka tla le mosadi wa mothōka (mashangaan) are xo swa a nka ppele mokhuruhlo rume hare mokhuruhlo xa ke le ke sa ja baxobebya xo tša. Mokhuruhlo ke baxobē byo o ba rateraxo ke mashangaan kudu.

Moruba o tšō le dithuba xa o ešō xo thewa.

Semeē sesa tletšō xa se ešō xo thewa

Xe moruba o thewa o thewa ka xo šeēdišāna. Xe mothe are ke hlabile ke xona o tla tšea dithuba tša yo mong a lahla utle xa dikoti. Tse fetšwaxo ka tsela yeo mong wa tsona o sweēle.

Semeē ke thalotšō ya xo rateraxo ka dithuba. Ke xona bathi ba tla na ba swarana tlatšō.

Le dithuba yo mong di ka hwetsa tsä yo mong
 ka bontsi xena o swanetse xo hoxela tseo di hweditšwesca.
 Xomme a tha tše pele. Xe di ka dihwetsa kamoka
 lona o fentswe xobane xa sana tše elasco tsä xaxwe.
 Bathi ba moruba le semee xaba somele solo xe e
 se xo tsebywa fela xove ke bathi.

1) Kopelo ya thaloko ya masoxana le methepa ka
 phirimana. Xomme yona xe e opelwa ere
 kaeme kaeme ketsere. Kaeme kaeme ketsere
 phefo ya ngwaloko phefo ya ngwaloko. Xe ba
 realo xo haba xo eme dihloloha tše pedi tsä
 basetšana le masoxana. Lesoxana le tla tswarane
 ka masoxana la ya xare ka methepa, le dutši
 le fofela koa le koa. Ke xona xe le fihla methepeny
 le ha kxetha methepa ka boa le swarane nae ka
 matsoko. Xe ba fihla masoxaneng methepa o ha
 kxetha lesoxana ba boela xape sehlopheng sa
 methepa, byalo byalo. Xomme bao ba amelo ka
 dihloloha ke bao pedi. Xape le bona ba bini; bao
 pela xe ba dutši ba kitiina xare xa di hloloha.

2) O ya ye seduma mphapha. Matsitlane bana
 le seake seduma mphapha. Xomme yona ke
 thaloko ya masoxana le methepa. Xe ba realo
 ba tla ba ba swarane ka matsoko xo dira moloke-
 loko. Xomme moloke-loke wo o na lehloxo ya wona
 elasco motha wa pele. Ke xona hloxo e ha thoma
 kopelo ka xove: O ye ye o ye ye seduma
 mphapha. Xomme bohle ba latele ka xove O ya ye
 seduma mphapha. Xomme hloxo e ha hloxa
 ka lebelo e dutši e swarane le moloke-loke.
 Ka no realo hloxo e ha retoloxa xove e tsene ka
 fase xa matsoko a moloke-loke sekxala ka
 sekxala sa diatla ke swaranesca. Xomme
 bana ba hloxo bona ba tla dira byalo ka hloxo
 ka, xo sala hloxo motasco. Xomme moloke-
 loko o ha ba wa batho ba masome a marro.
 xoba xo feta fao. Ke xona hloxo e swanetsa
 xoba lesoxana la xo kwatla xoba methepa
 wa xo tša xo xosca bana kamoka ka lebelo.

(3) Xaxwebyana sisile Xaxwebyana sisile Xomme
 klothomi wa kopelo ekwala a realo. Xomme
 bontsi o bo tla fihla ka xove a isile Xaxwebyana.

Komme yona ke thaloko ya masoxana le
 methepa. Komme bona ba dutai fase ba dirile
 lesakana komme mo xare le dutai kxarebe xoba
 methepa. Komme kxarebe e dutai e kwatamrre
 ka wratoli xape e atse dirope tsa yona.
 Komme kxarebe ye e tsona lesoxana leo le tla xo
 xoba le mahlatsa xo ratura ke kxarebe xore le dule
 xodimo xa dirope tsa kxarebe. Ke xona lesoxana
 le lenqwe le le lenqwe le tla ya mo kxarebe
 le tharoma byala ka sexwexwe. Ke kxarebe e sa
 le rate e tla rebloxa xo lefa sekxosi. Ke xona
 lesoxana leo le tla xoma le seso xo fihla xo
 methepa. Komme xo tla tsoxa le lenqwe xatlaroma.
 Ke methepa o dutai o sa rebloxe xona lesoxana le
 tla fihla la dula xodimo xa dirope tsa methepa.
 Komme mo xo ~~so~~ somelwa lerato xo phala ba bang
 ke ~~le~~ lesoxana le thoma xo tharoma le lebele
 kxarebe komme kxarebe ya thoma xo rebloxa xona
 methepa le masoxana a thoma xo sexa soxana leo
 le xannwexo. Ke xona le lenq le tla thoma xo fihlela
 xo hwetswa yo a raturaxo ke kxarebe.

(4) Namane ya sohla e sohla ka tae. Kopelo ye e
 direlwa lesakana. Komme masoxana le methepa
 ba swarane ka matsaxa. Mo xare xo tsene ya mong
 wa bona eber namane. Ke xona namane e
 tla leka ka waalla xo sohla roba xo tiwa mo
 e ka tsivaso ra. Ke namane e ka tswa
 xona e ha tsaba mo e swanetseso xore e
 rakadiwe e swarwe ke ba ba e lesetseso e
 tswa.

(5) Mamun - maeban masala fase ke mathela
 ke ba realo ba bolela ba dutai fase. Ke ba fetisa
 lentoi la xore masala fase ke mathalla ba eme
 kamoka. Komme yo a salaso a dutai ke
 letlaela. Komme ke xona o tla seswa
 ke ba bang kamoka. Komme yona ke
 ya methepa le masoxana.

(6) Ka axa lexop ka axela thšweni thšweni tsa
 Lehlababa tsa le roba-roba. Komme ye ke
 thaloko ya basadi le methepa ya ro setla mabele
 ka kxankxathe xoba mokxathela. Ke xore ba tla ya
 ka sekxa ka se tee komme ba dutai ba
 opela kopelo ye. Komme yo a setraso o ha tswa

(17) O thithi! O thithi! O thithi! O thithi.
 Komme yona e binwa ke methepa le masoxana
 xo dirwa dihlopha tse pedi xe xo valotwa
 yona. Masoxana ka xo sele, methepa ka xo
 sele. Komme o tla tšwa methepa ye mebedi
 e swarane yo mong a swere patla yo
 mong e phelesetsi. ke xona wa patla a
 ha fihla a fa lesoxana leo a leratso patla.
 ke methepa e tšicile xo tšwa masoxana
 a mebedi yo ya xo methepa. Komme
 lesoxana le ha fihla la fa yo mong wa
 methepa patla yela byalo byalo.

(18) Dibatana pedi di a xanetsana mutla
 ore kxane mphe seala.
 Komme yona e bapalwa ke methepa
 fela. Komme bona ba ha tšea dikolob ba
 Hemelele mo dirōkeng xore ba diie
 diala xoba mesela ya mebutla. ke
 xona xe xo apelwa kopelo yeo ba sikinga
 diala ka dirōka tša bona. Komme
 ye a sa kxoneso o ha wa fase.

19) O yēkē yēkē i'ō axe le ka dikela.

Komme ye ke thaloko ya masoxana le
 methepa. Thaloko ye xo dirwa lesaka ke
 masoxana le methepa ba swarane ka
 matsosana. ba realo ba dia ba dikolosca
 ka lebele kome ba dula fase ba eme
 ka byalo.

Komme dipapadi kamoka tšeo di bapalwaco
 ke masoxana le methepa basimane le
 basetana di popolelwa xoba tša boana xo
 hana le haledi. ke xona ke ye mosadi

a vana xo bapala le ba baswa o ha hwetswa
 o ba mosadi yo a sa lokasoxoba o sa rata
 dipapadi tša ba baswa. Komme xo
 byalo le xo monna yo a ratao papadi
 sa masoxana. Dipapadi kamoka di
 bapalwa ka mantšho ka mosaso ka
 dijo taele dipapadi tša masoxana le methepa
 ke lesoxana xoba methepa ke a sa fat bapale
 dipapadi le ba bang o hwetswa xoba ngwana
 yo mobe ke batho kamoka.

6711

11/24/33

10.

Dipapadi di hwetšwa xoba tše botse xo rita
bana bohlab. Xomme xe lesoxana xoba
motšeba a sa bapale le ba bang o tla
nyatšwa ke baxwera ba xaswe. Xomme
xape le ke batho kamoka ba motšei wa
xabo. Dipapadi kamoka di hwetšwa
tšea tšea hlase le setšaba.

Dipapadi tšea xo bapalwa ke masosana
e motšepa di bitšwa xore ke padi papadi
tšea kxethiso. Ke xona lesoxana la mokwa
xe mebe mo xare xa bona o tla bona ka xe
a sa ratwe ke batho xe xo dutšei xo bapalwa.
Xomme xape xo byalo le xo motšepa.
e motšepa a sa kxethwe xantšei mo
ithalokong ke xona xo tla supa xoba
mokwa wa xaxwe ke wo ~~mebe~~ mole.
Xomme seo se tla diwa le xo lesoxana
ke modiso wa bona eleng dintwa mo
xare xa le baxwera baxaswe xoba
bošogo. Dithaloko tšea xae di bapalwa lepatlelong
la motšei. Xomme ba baxolo ba ka tla xo
bona dipapadi tšea masosana le motšepa.
Ka xo dumelwe dipapadi mo motšeng ke xona
le lehu.

End. S.670

Ka Molebe (lenala mphatho)

J. M. Malatsi

END 670